

Izvještaj o radu Biblioteke za period januar-decembar 2020.

Podgorica, januar 2021. godine

Sadržaj

1. Kriterijumi evaulacije za institucije kulture	3
1.1 Umjetnička i stručna realizacija programa	3
1.2 Strateška analiza	4
1.3 Organizaciona efikasnost	6
2. Bibliotečko odjeljenje	7
2.1 Stručna obrada knjiga	8
2.2 Servisi dostave knjiga	9
2.3. Medijska promocija	10
3. Tehničko proizvodno odjeljenje.....	10
3.1 DAISY publikacije	10
3.2 Štampanje Brajevih publikacija	12
4. Odjeljenje opštih poslova.....	13
4.1 Pravno-kadrovski poslovi	13
4.2 Finansijsko računovodstveni poslovi	14
4.3 Poslovi vezani za upravljanje Bibliotekom	15
4.4 Ostale aktivnosti	17
4.5 Javne nabavke.....	18
4.6 Saradnja sa NVO sektorom i drugim bibliotekama	18
5. Kulturni i umjetnički program Biblioteke	19
6. Rezime	21

1. KRITERIJUMI EVALUACIJE ZA INSTITUCIJE KULTURE

Naziv institucije: Biblioteka za slijepe Crne Gore

Status: Javna ustanova

Misija: "Utoliti glad za knjigama i znanjem",- učiniti knjige dostupne svima. Biblioteka je kulturna i obrazovna institucija sa misijom resocijalizacije i sveobuhvatne emancipacije osoba oštećenog vida, što podrazumijeva, između ostalog, prezentovanje i davanje na korištenje knjiga i drugog štampanog materijala u pristupačnim oblicima populaciji čitalaca sa vizuelnim ograničenjima u Crnoj Gori.

Djelatnost:

1. nabavka, obrada, čuvanje, zaštita i korišćenje, prezentacija i popularizacija bibliotečke građe na Brajevom pismu i u tehnikama pristupačnim za čitaoce oštećenog vida;
2. izdavanje knjiga na Brajevom pismu i transponovanje knjiga sa crnog tiska u formate pristupačne čitaocima oštećenog vida;
3. izdavanje časopisa za lica oštećenog vida;
4. organizovanje čitaonice;
5. organizovanje promocija knjiga, književnih večeri, tribina, okruglih stolova i drugih kulturnih skupova za potrebe lica oštećenog vida.

Ciljne grupe: korisnici sa oštećenjem vida; korisnici sa disleksijom i druga lica koja ne mogu da koriste štampane materijale.

Veličina: 11 zaposlenih

Prostorni kapaciteti: 1 zgrada (540 metara kvadratnih)

1.1. Umjetnička i stručna realizacija programa

Biblioteka za slijepe Crne Gore svoje programske aktivnosti i redovne poslove u izvještajnom periodu realizovala je u odjeljenjima u skladu sa opštim aktima Ustanove i prema programu rada koji je Savjet Biblioteke usvojio na sjednici od 30.01.2020.

Broj izvršilaca angažovanih po odjeljenjima (svega 11 od 33 sistematizovanih), kao i profil zaposlenih nije usklađen sa stvarnim potrebama i uobičajenim standardima za efikasno funkcionisanje ovakve institucije. Uprkos tome, Biblioteka je nastojala da u datim okolnostima održi elementarni nivo rada.

Biblioteka svoju djelatnost realizuje kroz redovne i razvojne programe.

Biblioteka za slijepe Crne Gore je članica bibliotečke asocijacije IFLA .

Biblioteka je tokom 2020. veliku pažnju posvetila javnoj prezentaciji svih događaja, kako putem internet stranice www.bzscg.net, tako i putem štampanih i elektronskih medija, a naročito preko Radio stanice "Homer", koja je pokrenuta u partnerstvu sa nevladinom organizacijom KC Homer iz Podgorice, sa ciljem pružanja redovnog informativnog servisa za teme iz kulture, posebno za osobe oštećenog vida.

1.2. Strateška analiza

Biblioteka je nezaobilazna kulturna adresa za sve svoje korisnike, gdje se oni mogu uključiti u razne programe koje realizujemo sa ciljem njihove kulturne i ukupne reintegracije i socijalizacije.

Web sajt Biblioteke redovno je ažuriran sa više novih priloga na mjesečnom nivou, a njegov multimedijalni sadržaj i tokom 12 mjeseci 2020. godine bio je primamljiv za brojne posjetioce, među kojima su pored korisnika Biblioteke posebno brojni predstavnici medijskih kuća, kulturnih, prosvjetnih institucija i drugi. Takođe, web stranica Biblioteke je redizajnirana i novi izgled sajta omogućava lakše pronalaženje svih aktuelnosti i aktivnosti Biblioteke.

Ministarstvo kulture podržalo je naše projekte kroz Program očuvanja i zaštite kulturnih dobara za 2020; i to: projekat "Glas" - časopis u daisy formatu u iznosu od 14.000,00 € i "Tačke kulture" – časopis na Brajevom pismu za koji je opredijeljeno 10.000,00 €.

Projekti imaju za cilj stvaranje pretpostavki i uslova za punu kulturnu inkluziju korisnika Biblioteke i kroz podizanje nivoa kulturne i obrazovne emancipacije i resocijalizacije ostvarivanje procesa ukupne kulturološke, civilizacijske i socijalne integracije lica oštećenog vida. Do kraja 2020. godine su predati završni izvještaji za oba časpisa.

Uz predlog desk-a Kreativna Evropa Crne Gore, priključili smo se kao partneri na pozivu za konkurs "**Cultural Cooperation Projects in the Western Balkans**, EACEA 39/2019". Projektni predlog je pripremljen i predat u predviđenom roku. Projekat je zamišljen kao "Creative Workshop" Leonardovih istraživanja, crteža, dnevnih zapisa, koji se nalaze u Atlanskom Kodeksu i vezani su za njegov dvadesetogodišnji boravak u Leccu, zatim reprodukcija sa objašnjenjem (grafičke slike, paneli, spisi itd), koje bi bile izložene za zainteresovane posjetioce u stalno izložbenoj sali u Leccu, a specijalno bi sve bilo preneseno na način kako bi i osobe oštećenog vida bile u prilici da sve to dožive putem dodira. Nosioc projekta je umetnička kulturna organizacija iz Lecca, Udruženje slijepih iz Lecca i Opština grada Lecca. Projektni prijedlog, na žalost, nije osvojio dovoljan broj poena i nije odabran za finansiranje.

Po istom pozivu, pripreman je i projektni predlog gdje je nosioc projekta bilo Srpsko književno društvo iz Beograda, a projekat podrazumijeva međusobna gostovanja, javna čitanja i

objavljivanje zbornika radova učesnika projekta. Zajednička tema je bila Radost izlaska. Zbog situacije sa korona virusom, vodeći partneri nisu uspjeli do kraja da sakupe dovoljan broj partnera iz prihvatljivih zemalja i projektni predlog nije predat.

Projekat „**Ljepote Crne Gore na dlanu**“ je završen u martu 2020 godine. U toku 9 mjeseci 2019. godine, Biblioteka je obezbijedila izradu 23 eksponata u 3D formi koji predstavljaju znamenitosti kulturne baštine Crne Gore, a potom i izložbe u Podgorici, Nikšiću, Baru, Pljevljima, Bijelom Polju i Herceg Novom. Izložba je priređena i u Resursnom centru za djecu i mlade u Podgorici za učenike, roditelje i nastavno osoblje te škole. Izložbe su u svakom od gradova bile otvorene od 7 do 10 dana, a pogledalo ih je više stotina posjetilaca među kojima i osobe oštećenog vida. Ostvarena je izuzetna saradnja sa predstavnicima lokalne samouprave, centrima za kulturu, umjetničkim galerijama, muzejima, jednom riječju sa lokalnom kulturnom i medijskom zajednicom u svim sredinama u kojima je izložba gostovala. Medijska aktivnost bila je na visokom nivou, jer je veliki broj medija pratio i izvještavao o izložbama i o projektu u cjelini. Objavljen je takođe veliki broj priloga na sajtu Biblioteke kao i na našoj facebook stranici i u časopisima Biblioteke.

Reakcije na izložene eksponate i projekat u cjelosti su nepodijeljene. Učenici, studenti, mladi i stariji korisnici Biblioteke su izuzetno zadovoljni što im se pružila jedinstvena prilika da neposredno dožive ljepotu našeg kulturnog blaga i da se iz prve ruke upoznaju sa brojnim kulturnim, turističkim, vjerskim i arheološkim lokalitetima na prostoru Crne Gore. Ne manje oduševljenje pokazali su brojni drugi građani koji su takođe u velikom broju propratili izložbe, kako na samom otvaranju, tako i narednih dana.

Posebno je značajno to što su, zahvaljujući dobroj saradnji koju je Biblioteka ostvarila sa Ministarstvom prosvjete, u mnogim od gradova izložbu organizovano posjetili učenici osnovnih i srednjih škola. Izložba „Ljepote Crne Gore na dlanu“ od sredine maja 2020. godine upriličena je kao stalna postavka u prostorijama naše Biblioteke, tako da svi koji su propustili da je pogledaju ranije, to mogu da učine u narednom periodu. Projekat naše Biblioteke u okviru kojeg je izložba pripremljena i predstavljena crnogorskoj javnosti, podržala je Evropska komisija i Savjet Evrope. Biblioteka se tako na najbolji način predstavila na međunarodnoj kulturnoj sceni, a veliki rezultat koji je ostvaren i nagrada koja je dodijeljena našoj Ustanovi su svakako veliki podsticaj i zamajac za naš dalji rad i nove uspjehe.

Prvu izložbu 3D objekata u 2020. godini organizovali smo u Zavičajnom muzeju u Pljevljima 22.01.2020. godine. Bila je to prva takva izložba na sjeveru Crne Gore, gdje osobe sa oštećenim vidom i svi drugi zainteresovani posjetioci mogu da dožive kulturno, istorijsko i prirodno nasljeđe Crne Gore čulom dodira. Nakon Pljevalja, izložbu su imali priliku da vide i stanovnici Bijelog Polja u JU Centru za kulturu "Vojislav Bulatović - Strunjo" sedam dana počev od 27.02.2020. godine, a zatim je izložba otvorena i u Herceg Novom, 12.03.2020. godine u JU "Gradski muzej Mirko Komnenović i galerija Josip Bepo Benković". Izložbu je do sredine marta obišao veliki broj posjetilaca, korisnika Biblioteke za slijepe, učenika osnovnih škola i drugih lica. Poslednja izložba po ovom projektu bila je planirana 20. marta u Kotoru, ali nije došlo do realizacije, zbog situacije koja je prouzrokovana virusom COVID-19.

Projekat „**Dodirni svoje ideje – nauči i šampaj u 3D tehnologiji**“ realizovan je u saradnji sa firmom *Fin-ing doo* po javnom pozivu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za dodjelu sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Realizacija projekta, u kome je naša Biblioteka partner, počela je 22. jula 2019. i trajala je 12 mjeseci, a odobrena su finansijska sredstva u iznosu od 51.700,00 eura.

U okviru tog projekta šest lica sa invaliditetom je steklo znanja i vještine iz oblasti 3D modelovanja, štampe na 3D i UV šampaču i postprodukcije. Poslije tromjesečne obuke, četvero lica sa invaliditetom potpisalo je ugovor o radu na 6 mjeseci. Nakon isteka projekta, dva lica sa invaliditetom su, na osnovu projektom utvrđenih kriterijuma, zaposlena na pomenutim poslovima najmanje 9 mjeseci u firmi *Fin-ing doo*.

Projekat „Dodirni svoje ideje – nauči i šampaj u 3D tehnologiji“ otkriva do sada nepoznato polje djelatnosti i veliki neiskorišćeni prostor za zapošljavanje kako redovne radne snage, tako i osoba s invaliditetom.

Biblioteka za slijepe Crne Gore još nema odobrenu lokaciju za izgradnju sopstvenog poslovnog objekta. Početkom 2018. godine otpala je mogućnost da se za tu namjenu dobije lokacija u centru Podgorice, na parceli br. 2368/1 KO Podgorica II tako da ni ove, kao i prethodnih par godina zbog neriješenog pitanja lokacije nećemo biti u prilici da namjenski realizujemo iznos od 16.000,00€ za troškove projektovanja budućeg poslovnog objekta Biblioteke. Biblioteka se po tom pitanju prethodnih godina obraćala Ministarstvu kulture više puta i na druge načine pokušavala da utiče u pravcu što bržeg rešenja problema sa lokacijom ali je, nažalost, ostalo na tome.

1.3. Organizaciona efikasnost

U Biblioteci za slijepe Crne Gore funkcionišu 3 odjeljenja, i to: Odjeljenje opštih poslova sa 5 izvršilaca, Bibliotečko odjeljenje sa 3 izvršioca i Tehničko-proizvodno odjeljenje sa 3 izvršioca.

Biblioteka nema sopstvenih prihoda, a shodno odlukama Savjeta korisnicima se ne naplaćuje članarina, tako da su svi servisi za njih u potpunosti besplatni.

Biblioteka povremeno angažuje saradnike različitih profila, čija struktura odgovara njihovoj namjeni.

2. BIBLIOTEČKO ODJELJENJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Biblioteke, koji je stupio na snagu u septembru 2017. godine posebno su predviđena odjeljenja: bibliotečko i tehničko-proizvodno. Samim krajem godine, u novembru 2020. godine došlo je do kadrovskih promjena u strukturi i broju zaposlenih u bibliotečkom odeljenju. Jedna službenica je uz isplaćenu otpremninu zaključila Ugovor o raskidu radnog odnosa. Dva nova izvršioca su raspoređena i to jedan na radno mjesto bibliotekara, a drugi na radno mjesto knjižničara u novembru 2020. godine, tako da je samim krajem 2020. godine bibliotečko odeljenje umjesto sa dva, nastavilo da funkcionise sa ukupno tri izvršioca: 2 bibliotekara i 1 knjižničar. Ni taj broj izvršilaca nije dovoljan i ne odgovara potrebama odeljenja, što se nepovoljno odražava na njegovo funkcionisanje, a i njegovu ukupnu efikasnost. Ovaj problem za sada prevazilazimo uz dodatni napor zaposlenih izvršilaca, ali sve veći obim poslova i njihova kompleksnost iziskuju da se taj problem rješava urgentno i planski, u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.

U periodu januar - decembar 2020. godine, stručni bibliotečki i drugi poslovi predviđeni Planom rada za 2020. godinu, realizovani su po utvrđenom redosledu i dinamici. Neki poslovi u Bibliotečkom odjeljenju nijesu obavljani u periodu između 16. marta i 4. maja (Covid-19 pandemija).

U okviru Bibliotečkog odjeljenja obavljani su redovni bibliotečki poslovi propisani Zakonom, podzakonskim aktima i internim aktima Biblioteke. Pored ostalih redovnih poslova, rađena je stručna obrada knjiga, izrada alfabetskog i UDK kataloga, nabavka knjiga, vođenje bibliotečkih evidencija, komunikacija sa korisnicima, izdavanje knjiga na korišćenje ličnim preuzimanjem, dostava knjiga na kućnu adresu, dostava knjiga poštanskim putem, izrada informacija i izvještaja o radu i dr.

Putem bibliotečkih razmjena sa bibliotekama "Dr Milan Budimir" iz Beograda i Bibliotekom za slijepa i slabovidna lica u BiH iz Sarajeva Biblioteka je obogatila svoj fond za 160 novih naslova.

U elektronskom katalogu Biblioteke, urađena je stručna obrada 644 bibliografske jedinice. Elektronski katalog Biblioteke za slijepe Crne Gore, na kraju godine imao je 6.892 jedinice bibliotečke građe.

Kako je Biblioteka za slijepe specijalna biblioteka prilagođena potrebama osoba sa oštećenim vidom, knjige se izdaju na korišćenje ličnim preuzimanjem u Biblioteci, kućnom dostavom (za Glavni grad Podgorica) i putem pošte za ostale opštine Crne Gore i inostranstvo. U datom periodu Biblioteka za slijepe je izdala na korišćenje 12.398 bibliografskih jedinica, od čega putem poštanske dostave 7.328, a putem kućne dostave 1.063 bibliografske jedinice. Ličnim preuzimanjem u Biblioteci ustupljeno je na korišćenje 442 bibliografske jedinice.

U periodu januar - decembar 2020. Biblioteka je pribavila 434 nova naslova.

Posebno odjeljenje knjiga u pristupačnom formatu otvoreno je u okviru biblioteke „Stevan Samardžić“ u Pljevljima. Naša Biblioteka donirala je tim povodom 2 servisirana desktop

računara kao i 40 publikacija u daisy formatu dok je još 20 daisy publikacija ustupljeno na korišćenje kroz bibliotečku razmjenu.

Naša Biblioteka je dobila tri vrijedne donacije. Radi se o donaciji Irene Lakić iz Danilovgrada koju čini 127 publikacija na crnom tisku, donaciji Organizacije slijepih za Bar i Ulcinj koju čini 21 publikacija na crnom tisku i donaciji poete i proznog pisca Milana M. Rajovića, koju čini 21 publikacija na crnom tisku, od čega je 8 iz njegovog opusa. Biblioteka i ovim putem izražava veliku zahvalnost na tom nadasve lijepom i humanom gestu, zahvaljujući kojem će knjižni fond Biblioteke biti proširen ne samo u brojčanom iskazu već i u pogledu vrijednih ostvarenja iz više različitih stručnih oblasti kao i iz domena beletristike.

2.1 Stručna obrada knjiga

Tabelarni pregled stručne i kataloške obrade publikacija za period januar-decembar, 2020.

Vrsta posla	Audio knjige	Knjige na Brajevom pismu	Knjige na crnom tisku	Serijske publikacije	UKUPNO
Kataloška obrada	177	20	354	93	644
Stručna klasifikacija	177	20	354	93	644
Predmetna klasifikacija	177	20	354	93	644
Redakcija kataloških zapisa	270	115	50	43	478
Ukupan broj novih kataloških zapisa	177	20	354	93	(Kataloška obrada-kataloški zapis sadrži i stručnu klasif. i predmetnicu) 644
Ukupan broj redigovanih kataloških zapisa					478

Tokom 2020. godine, broj urađenih kataloških zapisa uvećan je za oko 7,33 % , u odnosu na 2019.godinu, dok je broj redigovanih kataloških zapisa uvećan za 9,1 % u odnosu na isti period prošle godine.

2.2 Servisi dostave knjiga

U izvještajnom periodu redovno su funkcionisali svi servisi dostave bibliotečkog materijala.

Tabelarni pregled realizovanih isporuka, u svim servisima, za period januar-decembar, 2020.

Evidencija po mjesecima	Kućna dostava	Poštanska dostava	Lično preuzimanje	Pregled ustupljenih jedinica bibliotečke građe (periodika)	Ukupno
januar	98	579	25	280	982
februar	115	983	37	395	1.530
mart	64	480	48	285	877
april	156	204	4	400	764
maj	107	545	31	290	973
jun	113	595	47	410	1.165
jul	139	941	26	295	1.401
avgust			5	410	415
septembar	62	664	45	300	1.071
oktobar	100	1082	67	415	1.664
novembar	52	531	10	300	898
decembar	57	724	97	415	1.293
UKUPNO	1.063	7.328	442	4.195	13.028

Poređenja radi, broj jedinica bibliotečke građe ustupljenih na korišćenje uvećan je za oko 15 % u odnosu na isti period prošle godine.

U izvještajnom periodu, Biblioteka je pribavila 434 nova naslova.

Tabelarni pregled nabavke bibliotečke građe za period januar-decembar, 2020.

Nabavka bibliotečke građe	kupovina	poklon	razmjena	UKUPNO
	72	202	160	434

Broj korisnika u ovom periodu uvećan je za 33, pa trenutno usluge naše Biblioteke koristi 727 korisnika.

2.3 Medijska promocija

Rad Biblioteke za slijepe, više puta je promovisan od strane zaposlenih iz Bibliotečkog sektora u sljedećim medijima : Tv Vijesti, RTCG , Radio Crne Gore, Tv Nikšić, Radio Nikšić, Radio Svetigora, Radio Homer.

3.TEHNIČKO PROIZVODNO ODJELJENJE

U Tehničko-proizvodnom odjeljenju obavljaju se poslovi na transponovanju štampanih materijala u formate koji su pristupačni korisnicima Biblioteke. To su audio formati, od kojih su najviše zastupljeni DAISY format i publikacije na Brajevom pismu koja ima poseban značaj stoga što kao autentično pismo osoba oštećenog vida, omogućava njihovo puno i kvalitetno obrazovanje i kulturnu nadgradnju.

3.1 DAISY publikacije

Transponovanje građe sa crnog tiska u forme pristupačne korisnicima Biblioteke je veoma zahtjevan, složen i naporan posao. Proces izrade audio knjiga u Daisy formatu zahtijeva rad spikera i snimatelja u studiju, korekturu i lekturu, korekciju ispravki i montažu u Daisy formatu.

Jedan od naših prioriteta za 2020. godinu bio je i povećanje građe u audio formatu kroz vlastitu produkciju Biblioteke. U periodu januar-decembar 2020. godine urađeno je 97 novih publikacija u Daisy formatu kao i 12 brojeva časopisa „Glas”.

U Tehničkom odjeljenju obavljaju se i poslovi vezani za izdavanje specijalizovanog časopisa za osobe oštećenog vida „Glas”. U datom periodu izašlo je 12 brojeva ovog časopisa, zaključno sa brojem 117. za decembar 2020. godine.

Redakcioni odbor Časopisa “Glas” u toku 2020. godine pripremio, štampao i distribuirao je 12 brojeva časopisa, po jedan za svaki mjesec. Tiraž Časopisa je 300 primjeraka, pa je tako u izvještajnom periodu odštampano 12 x 300 ukupno 3600 primjeraka sa preko 500 audio i tekstualnih priloga, raspoređenih u 7 rubrika. U izvještajnom periodu snimljeno je 87 sati i 55 minuta audio materijala.

Časopis godinama kontinuirano izlazi zahvaljujući stalnoj finansijskoj podršci Ministarstva kulture preko Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Časopis je i u ovoj godini zadržao

ustaljenu formu za koju su i naši čitaoci procijenili da na najbolji i najpotpuniji način donosi pregled značajnih zbivanja iz kulture i umjetnosti.

Slijedi tabelarni pregled urađenih DAISY publikacija po mjesecima tokom izvještajnog perioda:

Mjesec i godina	Broj jedinica u Daisy formatu	Broj časova snimljenog materijala	Časopis "Glas" (broj sati snimljenog materijala)
Januar, 2020.	10	98,39	9,25
Februar, 2020.	8	70,38	5,55
Mart, 2020.	5	34,24	6,54
April, 2020.	/	/	7,44
Maj, 2020.	8	61,53	7,04
Jun, 2020.	9	77,51	5,51
Jul, 2020.	10	73,18	9,08
Avgust, 2020.	9	52,32	/
Septembar, 2020.	9	44,24	7,38
Oktobar, 2020.	11	83,31	12,51
Novembar, 2020.	9	99,54	7,42
Decembar, 2020.	9	74	7,43
Ukupno	97	771,04	87,55

Dakle, u periodu januar-decembar 2020. godine u Biblioteci je urađeno 97 novih publikacija u Daisy formatu. Broj realizovanih bibliografskih jedinica je za 2.11% uvećan u odnosu na urađeno u 2019. Planom rada za 2020. godinu bilo je predviđeno 95 publikacija u audio formatu što je za 5.56% više u odnosu na planirano za prethodnu godinu. Broj urađenih publikacija u 2020. godini je za 2 veći od plana što predstavlja povećanje od 2.11 posto.

3.2. Štampanje Brajevih publikacija

Štampanje knjiga na Brajevom pismu kreće od skeniranja štampanih publikacija, pa preko korekcija štamarskih grešaka i preloma teksta, ide dalje do štampanja na Brajevom pismu, lekture i korekture odštampanog materijala i, najzad, završava ponovnim štampanjem ispravljenih djelova teksta, korićenjem i označavanjem Brajevih svesaka i ulaganjem u police.

Biblioteka je u datom periodu štamala 20 novih publikacija na Brajevom pismu, kako je i bilo planirano Programom rada za 2020. To predstavlja uvećanje od 5.26% u odnosu na prethodnu 2019. kada je urađeno 19 publikacija na Brajevom pismu U Tehničkom odjeljenju, tokom 2020., obavljani su poslovi na štampanju časopisa „Tačke kulture”, koji Biblioteka, već tri godine, izdaje kao dvomjesečnik na Brajevom pismu. U izvještajnom periodu odštampano je novih 6 brojeva tog časopisa od broja 13 za januar-februar, 2020. do broja 18 za novembar-decembar, 2020.

Pregled realizovanih bibliografskih jedinica na Brajevom pismu na mjesečnom nivou tokom 2020.

Mjesec i godina	Broj jedinica na Brajevom pismu	Broj primjeraka Brajevog izdanja	Broj svesaka Brajevog izdanja	Broj strana Brajevog izdanja	Časopis na Brajevom pismu “Tačke kulture” broj izdanja/br.str.
Januar, 2020.	2	2	5	537	/
Februar, 2020.	2	2	6	690	Br. 13/92
Mart, 2020.	2	2	5	639	/
April, 2020.	/	/	/	/	Br. 14/90
Maj, 2020.	2	2	5	758	/
Jun, 2020.	2	2	4	534	Br. 15/85
Jul, 2020.	2	2	5	658	/
Avgust, 2020.	2	2	6	762	Br. 16/91
Septembar, 2020.	2	2	5	690	/
Oktobar, 2020.	1	1	2	252	Br. 17/88

Novembar, 2020.	1	1	2	266	/
Decembar, 2020.	2	2	11	1412	Br. 18/86
Ukupno	20	20	56	7198	6/532

Treba napomenuti da, zbog poznatih okolnosti uslovljenih pandemijom covid19, Tehničko odjeljenje nije funkcionisalo u punom kapacitetu u periodu od sredine marta do početka maja 2020. Međutim, ta redukcija nije uticala na ukupnu godišnju dinamiku i ostvarene bilanse, pa je uprkos svim izazovima Program rada u ovom segmentu ostvaren u cjelosti, pa čak i premašen.

4.ODJELJENJE OPŠTIH POSLOVA

Odjeljenje opštih poslova učestvuje u aktivnostima planiranja, organizacije i rukovođenja radom Biblioteke, obezbjeđenja finansijskih sredstava za rad Biblioteke, izrade programa rada i razvoja Biblioteke, unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, usklađivanja rada sa osnivačem, Ministarstvom i drugim ustanovama kulture, zapošljavanja i raspoređivanja radnika, odlučivanja o pravima i obavezama zaposlenih, informisanja osnivača i zaposlenih o radu Biblioteke i drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom.

4.1. Pravno-kadrovski poslovi

Pravno-kadrovski poslovi u izvještajnom periodu su obuhvatali tekuće kadrovske poslove koji su se odnosili na izradu rješenja o korišćenju godišnjih odmora za zaposlene u skladu sa Zakonom o radu Crne Gore, Opšteg kolektivnog ugovora i Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture.

Saglasno Zakonu o sprječavanju korupcije („Sl.list CG“, br. 53/14), izrađen je i predat Agenciji za antikorupciju godišnji izvještaj o sprovođenju plana integriteta za 2019. Takođe je popunjen i predat Upitnik o procjeni efikasnosti i efektivnosti plana integriteta.

Tokom izvještajnog perioda sačinjene su informacije o broju zainteresovanih za sporazumni prestanak radnog odnosa, kao i informacije o zaposlenima u cilju praćenja realizacije mjera Plana optimizacije javne uprave 2018.-2020. godine, te iste dostavljene Ministarstvu kulture. Ministarstvu javne uprave, Direktoratu za državnu upravu pripremljen i poslat izvještaj o stanju rješavanja upravnih stvari za 2019. godinu. 30.09.2020. godine u Biblioteci je objavljen Javni poziv za sporazumi prestanak radnog odnosa uz isplatu otpremnine i na osnovu istog potpisan jedan Sporazum o prestanku radnog odnosa sa zaposlenom Smiljanom Radusinović - bibliotekarkom savjetnicom u Bibliotekom odjeljenju.

U navedenom periodu pripremili smo 9 ugovora o djelu za spikere i lektore kao saradnike Biblioteke, jedan ugovor za kulturni program i Brajevu štampariju, jedan ugovor o dopunskom radu za obavljanje poslova javnih nabavki, kao i jedan ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto pravnog savjetnika.

U skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem (Sl.list CG 38/12), Biblioteka je angažovala 1 lice sa visokim stručnim obrazovanjem za 2019/2020. godinu u odjeljenju opštih poslova. Pripravnica Marija Vujičić je uspješno završila program stručnog usavršavanja u periodu od 9 mjeseci.

JU Biblioteka za slijepe Crne Gore je ustanova na koju se odnose odredbe Zakona o upravnom postupku Crne Gore, a koji je objavljen u "Sl. listu CG", br. 56 od 24. decembra 2014, 20/15, 40/16, 37/17.

U svom radu, a u smislu konkretnih upravnih postupaka, Biblioteka izdaje uvjerenja, sprovodi postupke javnih nabavki, izdaje ovlašćenja, donosi rješenja o korišćenju godišnjih odmora, donosi rješenja u vezi sa zahtjevima za slobodan pristup informacijama, kao i druge akte u kojoj kao javnopravni organ – javna ustanova, upravnim aktom odlučuje ili drugom upravnom aktivnošću utvrđuje ili na drugi način utiče na prava, obaveze ili pravne interese fizičkog lica, pravnog lica ili druge stranke, u smislu samog Zakona o upravnom postupku.

4.2. Finansijsko računovodstveni poslovi:

Biblioteka za slijepe Crne Gore je u navedenom periodu obavljala uobičajene finansijsko računovodstvene poslove, predviđene opštim aktima Ustanove i u skladu sa Zakonom o Budžetu za 2020.

Izvršeno je usaglašavanje svih plaćanja po pozicijama, u skladu sa odobrenim Mjesečnim planom korišćenja budžetskih sredstava Biblioteke, za prva tri kvartala i izvještaj je dostavljen Ministarstvu finansija u propisanom roku.

Biblioteka je redovno izmirivala obaveze po osnovu zarada i naknada po projektima prema zaposlenima i angažovanim saradnicima i u skladu sa tim, dostavljani su potrebni podaci, obrasci i sl. Ministarstvu finansija, nadležnim fondovima i Poreskoj upravi.

Formirana je popisna komisija koja je u propisanom roku obavila popis osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza u skladu sa dobijenim instrukcijama i tabelama iz Ministarstva kulture, nakon čega je usaglašeno stvarno sa knjigovodstvenim stanjem. Izvještaj o izvršenom popisu predat je Upravi za imovine u predviđenom roku.

Zahtjevi za budžetskim sredstvima, kao i izvještaji o utrošenim sredstvima redovno su dostavljani nadležnom Ministarstvu. Nacrt budžeta za Biblioteku za slijepe Crne Gore za 2021. godinu je predat u roku. Akcioni plan za implementaciju preporuka državne revizorske institucije

za I, II i III kvartal 2020. godine i Portfolio dugova za isti period izvještavanja poslat Ministarstvu finansija i Ministarstvu kulture u predviđenom roku.

U izvještajnom periodu redovno su obrađivani i plaćani računi dobavljača za isporučenu robu i izvršene usluge i redovno knjiženi u računovodstvu Biblioteke.

Tokom navedenog perioda Odjeljenje opštih poslova radilo je u skladu sa propisima o kancelarijskom poslovanju i po tom osnovu, pored ostalog, realizovano je sljedeće:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno 547 akta;
- donijeto je 20 rješenja;
- donijeto je 21 odluka.

- vozač je redovno obavljao svoj posao, kako uslugama prevoza direktora i po potrebi zaposlenih, tako i distribuciju pošiljki, obavljao isporuku publikacija u okviru servisa kućne dostave knjiga i slično.
- poslove manjih popravki na održavanju objekta, kao i neke domarske poslove, obavljao je vozač.

4.3. Poslovi vezani za upravljanje Bibliotekom:

Tokom izvještajnog perioda održane su 3 sjednice Savjeta. Na prvoj sjednici od 30.01.2020.godine razmatran je i usvojen Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Biblioteke za 2019. godinu i donijet Program rada sa finansijskim planom za 2020.godinu.

Druga sjednica Savjeta Biblioteke za slijepe Crne Gore održana je 09.07.2020. godine. Savjet je pod predsjedništvom predsjednika dr Zdravka Vukčevića radio u punom sazivu i razmotrio materijale u okviru 3 tačke dnevnog reda.

Savjet je posebnu pažnju pored ostalog posvetio izvještaju o radu Biblioteke u periodu januar – juni 2020. i usvojio ga jednoglasno, bez glasova protiv ili uzdržanih.

Članovi Savjeta su konstatovali da je Biblioteka u izvještajnom periodu postigla vrijedne i zapažene rezultate uprkos tome što je praktično četvrtina vremena protekla u znaku spriječenosti za redovan rad i funkcionisanje ustanove uslijed krize izazvane pandemijom virusa Korona. Posebno je značajna činjenica što je u posmatranom periodu značajno porastao broj ustupljenih publikacija, za 80% više u odnosu na isti period prošle godine.

Savjet je pozdravio to što je Vlada Crne Gore usvojila predlog Zakona o ratifikaciji Marakeškog sporazuma i dao podršku inicijativi za izmjene zakonskih odredbi koje se s tim u vezi nameću kad je riječ o statusu i krugu korisnika naše Biblioteke. Savjet je razmotrio i niz drugih pitanja i zauzeo stav o njima, posebno analizirajući moguće izazove koji bi u vezi sa

aktuelnom zdravstvenom i ekonomskom situacijom mogli da predstavljaju određeno ograničenje.

Elektronska sjednica održana 10.12.2020.godine imala je jednu tačku dnevnog reda:

1.Razmatranje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Biblioteka za slijepe Crne Gore

Članovi Savjeta su se izjasnili elektronskim putem o predloženom predlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Biblioteka za slijepe Crne Gore. Predlog Pravilnika je usvojen jednoglasno, bez glasova protiv ili uzdržanih.

Zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica su urađeni u roku.

Naša Biblioteka čini sve što je moguće da bi svoje usluge što više približila svojim korisnicima. Od ranije je poznato nastojanje za oslobađanje korisnika od korisničke pretplate. Tako su praktično sve usluge Biblioteke apsolutno besplatne, a njih je iz godine u godinu sve više.

Jedna od mjera koje Biblioteka preduzima u tom pravcu je i odluka o radnom vremenu kojom je precizirano da je radno vrijeme od 7 do 15 časova svakog dana osim četvrtkom kada je Bibliotečko odjeljenje za korisnike otvoreno do 17 časova.

To bi moglo biti od značaja za korisnike koji zbog radnih i drugih obaveza u radno vrijeme nisu u prilici da u priepodnevnim časovima dolaze i neposredno preuzmu željene publikacije.

Na osnovu saglasnosti Nacionalnog koordinacionog tijela na naredbe kojima se ublažavaju ranije mjere sprečavanja širenja novog Corona virusa, JU Biblioteka za slijepe Crne Gore je donijela Odluku o pravilima ponašanja korisnika i zaposlenih, kako slijedi u nastavku :

1. Zadržavanje ograničenog broja korisnika i ograničenog broja zaposlenih u čitaonicama i kancelarijama, kako bi se smanjio fizički kontakt i održao propisani razmak od 2 metra između korisnika i zaposlenih, kao i korisnika među sobom
2. U objektu u isto vrijeme može da boravi samo jedno lice na 10m²
3. Obavezna je dezinfekcija ruku prilikom ulaska i izlaska iz objekta
4. Zaposleni i korisnici obavezni su da nose zaštitne maske (medicinske, platnene, ili tkaninu koja pokriva nos i usta) u skladu sa uputstvom Instituta za javno zdravlje Crne Gore.
5. Obustavlja se organizovanje kulturnog i umjetničkog programa Biblioteke, književni, dramski i muzički programi, tribine, projekcije prilagođenih filmskih sadržaja i drugo.

4.4. Ostale aktivnosti:

Pripremani su i upućivani razni dopisi i zahtjevi, kako Ministarstvu kulture, tako i drugim državnim i opštinskim organima nadležnim za pojedina pitanja.

Redovno su obavljani i drugi poslovi i pružana potrebna pravna pomoć zaposlenima.

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list Crne Gore“, broj 003/20 od 23.01.2020. godine, 038/20 od 25.04.2020. god) dostavljane su analitičke kartice i nalozi za službeno putovanje Skupštini Crne Gore i Agenciji za antikorupciju za sve nedelje prije i nakon parlamentarnih izbora u Crnoj Gori.

Posebno odjeljenje knjiga u pristupačnom formatu otvoreno je u okviru biblioteke „Stevan Samardžić“ u Pljevljima. Naša Biblioteka donirala je tim povodom 2 servisirana desk top računara kao i 40 publikacija u daisy formatu, dok je još 20 daisy publikacija ustupljeno na korišćenje kroz bibliotečku razmjenu. Svečanost je održana u četvrtak 25. juna u Pljevljima. Govorili su Đina Bajčeta, direktorka biblioteke „Stevan Samardžić“ u Pljevljima, Božidar Denda direktor naše Biblioteke kao i Žana Đaćić predsjednica lokalnog udruženja osoba oštećenog vida te Darko Milošević, programer oštećenog vida iz Pljevalja, koji će pružati tehničku podršku upravo otvorenom odjeljenju.

Direktorka pljevaljske biblioteke Đina Bajčeta istakla je zahvalnost za donaciju naše Ustanove i zadovoljstvo što je sada zaokružena kompletna usluga svim potencijalnim korisnicima biblioteke u Pljevljima. Božidar Denda je izrazio zadovoljstvo što je Biblioteka za slijepe Crne Gore bila u prilici da podrži taj projekat kolega iz pljevaljske Biblioteke i doprinese otvaranju novog odjeljenja, te iskazao spremnost za nastavak saradnje. Događaj je bio medijski praćen i tehnički dobro organizovan. Ostaje da sva lica koja žive u Pljevljima i okolini i koja ne mogu da koriste standardne štampane materijale, počnu da koriste usluge odjeljenja knjiga u pristupačnim formatima što je svakako glavni cilj koji su pred sobom imale ove dvije ustanove koje su udruženim snagama preduzele ovaj korak u nadi da će knjige u pristupačnim formatima stići do što većeg broja korisnika.

U cilju stručnog usavršavanja zaposlenih i mogućnosti obezbjeđenja sredstava finansiranja iz EU fondova, rukovodilac odjeljenja opštih poslova, prisustvovao je Info danu programa Kreativna Evropa koji je posvećen konkursu namijenjenom razvoju kulturnog i kreativnog sektora u zemljama Zapadnog Balkana. Pored navedene, rukovodilac opšteg sektora je prisustvovao stručnoj dvodnevnoj IPSAS obuci koju je sprovodio Centar za finansijsku izvrsnost iz Slovenije, kao i online organizovanom XV Kongresu računovođa i revizora Crne Gore.

Ministarstvu kulture dostavljene informacije o aktivnostima koje je biblioteka realizovala u skladu sa Akcionim planom za implamentaciju Strategije za mlade za 2019. godinu. kao i pripremljen obrazac tabele za izvještavanje o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa razvoja kulture u 2020. godini.

U predviđenom roku je odgovoreno na dopise koji se odnose na projekat **“Uspostavljanje inventara javnih objekata na državnom i lokalnom nivou za**

potrebe sprovođenja mjera energetske efikasnosti”, koje sprovodi Ministarstvo ekonomije Crne Gore.

Naša Biblioteka je definisala preporuka i pripremila inpute za Novi Program razvoja kulture za 2021–2025. godinu u cilju unapređenja stanja u oblasti u kojoj ustanova djeluje. Tome je prethodila evaluacija i izrada Završnog izvještaja aktuelnog Programa razvoja kulture 2016–2020.

4.5. Javne nabavke

Poslovi javnih nabavki u potpunosti se sprovode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Crne Gore. Plan javnih nabavki za 2020. je dobio saglasnost Ministarstva finansija i objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke 31.01.2020. U skladu sa novim Zakonom o javnim nabavkama, plan je prilagođen i objavljen u predviđenom roku. Izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama za 2019. je dostavljen elektronskim putem Upravi za javne nabavke i Arhivi Uprave za javne nabavke u originalu. Evidencija o postupcima javnih nabavki se redovno vodi.

Do kraja IV kvartala 2020. izvršene su nabavke malih vrijednosti, koje obuhvataju nabavke opreme, bibliotečkog fonda, kancelarijskog materijala, nabavka goriva, usluga popravki automobila, usluga tekućeg održavanja objekta, sve u skladu sa Pravilnikom o postupanju Biblioteke kod sprovođenja nabavki malih vrijednosti.

Pravilnik o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, koji sadrži Obrazac 1 i Metodologija analize rizika predati su Upravi za javne nabavke krajem decembra.

4.6. Saradnja sa NVO sektorom i drugim institucijama

U izvještajnom periodu nastavljena je saradnja sa Kulturnim centrom Homer kroz aktivnosti vezane za podršku u obezbjeđenju audio materijala iz bibliotečkih zbirki za potrebe emitovanja programa radija Homer kao i na drugim sličnim poslovima.

Biblioteka je u proteklih 12 mjeseci učestvovala u realizaciji projekta “Nauči i šampaj u 3D formi” , o kojem je već bilo riječi. Nosilac projekta je firma Fin-ing d.o.o. iz Podgorice.

Dejana Prelević, bibliotekarka u JPU „Đina Vrbica“ posjetila je našu Biblioteku i na jednočasovnom sastanku sa direktorom i zaposlenima u našoj Biblioteci razmotrila mogućnosti saradnje. Obavijestila je da je u pripremi otvaranje interne biblioteke u njoj Ustanovi i iskazala želju i spremnost da ostvari saradnju sa našom Bibliotekom. Na kraju sastanka je zaključeno da u

nekoliko narednih mjeseci treba pristupiti pripremama za dogovorene aktivnosti u vezi sa pokretanjem interne biblioteke u ustanovi „Đina Vrbica“. Konstatovano je takođe da se tim činom uspostavlja novo partnerstvo na obostrano zadovoljstvo i korist.

Organizacija slijepih za Bar i Ulcinj donirala je Biblioteci za slijepe Crne Gore vrijednu zbirku koju čini 21 publikacija na crnom tisku. Radi se uglavnom o djelima autora oštećenog vida, ali tu su i naslovi drugih pisaca. Pored ostalog donaciju čine: "Rođenje sreće" - roman Milička Miketića, "Okićeni grobovi" - pjesme Milička Miketića, "Zore su ih donijele" - Milička Miketića, "Crveni maslačak" -Dragoja Miška Ostojića, "Život i ostalo" - Milana Vujovića... Biblioteka za slijepe, koja svoj fond, uz kupovinu i međubibliotečku saradnju, popunjava i donacijama, sa zahvalnošću prihvata poklon Organizacije slijepih za Bar i Ulcinj, sa kojom već dugi niz godina ima tijesnu i kvalitetnu saradnju.

Naša Biblioteka dostavila je sredinom decembra mjeseca Biblioteci za slijepa i slabovidna lica u Bosni i Hercegovini 80 publikacija u daisy formi. Time je okončan program ovogodišnje međubibliotečke razmjene između biblioteka u Podgorici i Sarajevu. Biblioteka za lica oštećenog vida u BiH prethodno je, krajem septembra našoj uručila isti broj publikacija u mp3 i DAISY formatu. Tako je u okviru ovogodišnjeg programa razmjene sa tom Bibliotekom ukupno razmijenjeno 160 bibliografskih publikacija u pristupačnim formatima za korisnike naših dviju ustanova. Time je uspješno nastavljena višegodišnja tradicija razmjene bibliotečke građe u oblicima koji su pristupačni osobama koje nisu u prilici da koriste standardno štampane materijale, što je od posebnog značaja za našu Biblioteku i njene korisnike kao i za naše kolege u sarajevskoj biblioteci, sa kojom naša Ustanova već gotovo deceniju ipo razvija tijesnu i sadržajnu saradnju.

Naša Biblioteka je kroz ovu razmjenu uvećala svoj knjižni fond za novih 320 inventarnih jedinica, jer će pored originala dobijenih na nosačima zvuka iz sarajevske biblioteke, svaka od tih publikacija biti urađena u još po 3 primjerka za potrebe ustupanja korisnicima naše Biblioteke.

5.KULTURNI I UMJETNIČKI PROGRAM BIBLIOTEKE

Važan segment rada Biblioteke je organizacija umjetničkog programa. U ovom periodu održane su 4 izložbe, 3 književne večeri i 12 filmske projekcije prilagođenih filmova.

Biblioteka za slijepe Crne Gore u saradnji sa Kulturnim centrom Homer pripremila je poseban program kojim je obilježila 23. april, Svjetski dan knjige i autorskih prava ove 2020. Program je realizovan u četvrtak na sam Dan knjige, dakle 23. aprila na talasu radija Homer.

Glumci, pisci i drugi javni i kulturni radnici čitali su poeziju i prozne odlomke kao i odabrane priloge iz dnevne štampe. Cilj programa je naravno da se promoviše vrijednost i uloga knjige danas, zatim da se ukaže na smisao čitanja ali isto tako i da se skrene pažnja na značaj

knjiga i časopisa u pristupačnoj formi za milionsku zajednicu širom svijeta, koja je onemogućena da koristi standardno štampane materijale.

U izvještajnom periodu realizovane su 4 izložbe na kojima smo u 3D formi prikazali dio bogatstva kulturnog nasleđa Crne Gore. Izložba je posjetila Pljevlja, Bijelo Polje, Herceg Novi a od sredine maja ove godine izložena je kao stalna postavka u prostoru Biblioteke. Filmske projekcije održavane su praktično u kontinuitetu sa izuzetkom marta i aprila zbog poznatih razloga u vezi sa pandemijom virusa Corona.

Slijedi tabelarni pregled realizovanih umjetničkih programa u izvještajnom periodu.

Tabelarni pregled realizovanih umjetničkih programa

Vrsta umjetničkog programa	Umjetnički program	Književne večeri	Koncerti	Izložbe	Filmovi
UKUPNO	20	3	-	4	12

6. REZIME

Na kraju ovog Izvještaja napominjemo da su pored spomenutih, razvijane i brojne druge aktivnosti koje su postale sastavni dio djelokruga Biblioteke. To su brojni kontakti i komunikacija sa Ministarstvom kulture, sa Ministarstvom finansija i drugim državnim organima s kojima redovno sarađujemo, potom nastupi, intervjui i gostovanja na elektronskim i u štampanim medijima i slično.

Izražavamo uvjerenje da ćemo i dalje imati dobru saradnju sa Ministarstvima kulture i finansija što je osnovna pretpostavka za naš uspješan rad.

DIREKTOR

mr Božidar Denda